

Endavant

Número 19, desembre del 1990

Portaveu dels Socialistes de Catalunya

EDITORIAL

Temps de congressos

DESPRÉS d'una colla de mesos de silenci, torna a reaparèixer l'ENDAVANT, portaveu del PSC. Ho fa amb l'alegria de reprendre l'antic contacte amb tots els seus lectors i amb el propòsit d'aconseguir una presència regular i útil. I ho fa també dedicant quasi totes les seves pàgines a dos esdeveniments que, malgrat el transcurs de les setmanes i malgrat l'àmplia difusió que han tingut en tots els mitjans de comunicació, no podem pas deixar de tractar en una publicació com aquesta.

Ens referim, lògicament, a la celebració recent del 6è Congrés del PSC a Girona i del 32è Congrés Federal del PSOE a Madrid. Dos congressos importants, sens dubte, i no pas només per als socialistes sinó per al conjunt de ciutadans que ens atorguen la seva confiança electoral o que són destinataris de la nostra acció de govern. Dos congressos dels quals dibuixem les línies principals en les pàgines interiors d'aquest número, amb especial atenció als continguts de les ponències polítiques que hi varen ser aprovades.

El Congrés federal va caracteritzar-se, indubtablement, per la conjunció d'un desig de continuïtat —a la vista del balanç certament satisfactori de la feina feta en els

darrers anys— i de renovació —davant la necessitat permanent d'actualitzar el programa socialista i d'obrir-se a les noves demandes de la societat—. Dues característiques certament compatibles, a les quals la delegació del PSC va aportar contribucions importants. Contribucions que després tingueren la seva traducció en l'increment quantitatiu i qualitatiu de la nostra presència en els òrgans federals.

Pel que fa al nostre Congrés, que ja comença a allunyar-se en el temps, el pas d'aquestes setmanes ens ha confirmat en la impressió d'un balanç francament satisfactori, impressió que no creiem pas que neixi del nostre triomfalisme o de la nostra autosatisfacció exagerada, sinó de la constatació del que nosaltres vam viure a Girona i del que els altres van veure i van explicar abundantment. Vam aprovar documents importants, vam demostrar un clima d'unitat interna envejable i vam mostrar que el PSC, efectivament, es troba a punt per als noranta. No és precisament un mal bagatge per abordar la feina que ens espera en els mesos vinents, feina que acabem de començar amb un optimisme fonamentat i amb la voluntat renovada de ser fidels als compromisos que hem contret amb el poble de Catalunya.

SUMARI

- 2 **Arrels del socialisme català**
L'àlbum de família

 - 3 **Quants som**
Un partit que creix

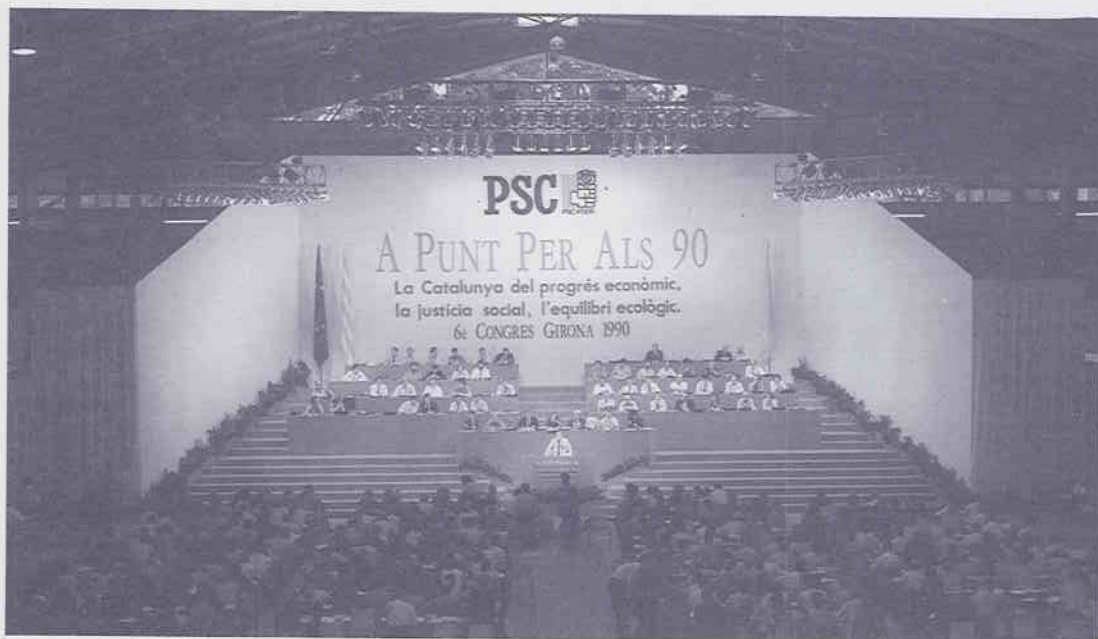
 - 4 **La nostra concepció del municipalisme**, per *Albert Batlle*

 - 5 **Noves respostes per a un món que canvia**, per *Anna Terrón*

 - 6 i 7 **Per un govern de progrés a Catalunya**, per *Pere Jover*
-
-
- 8 **Un programa de treball per a una nova Executiva**

 - 9 i 10 **32è Congrés del PSOE**
Inici d'una nova fase, per *Joan Marcet*
-
-
- 11 **Llibres**

 - 12 **Companys, 50 anys després**

L'àlbum de família

Arrels del Socialisme Català

El congrés de Girona ens va permetre de retrobar-nos i de compartir punts de vista sobre moltes coses. Ens va permetre també d'aprovar una colla de documents, d'actualitzar les nostres idees i els nostres projectes i d'elegir els nous òrgans de direcció. Però el congrés ens va proporcionar també un altre resultat interessant, que fins ara no teníem: l'àlbum de família.

Parlem, efectivament, d'un àlbum de 750 fotografies i de 180 pàgines per on desfilen les imatges de tot allò que hem estat en el passat i d'allò que som avui: els moments més importants de la nostra història, els instants màgics que no volem oblidar, les cares més conegudes i més entranyables. El resultat de tot això és un llibre que es titula *Àlbum del socialisme català i de la Catalunya popular*, editat pel PSC.

El llibre és una vella dèria d'en Jordi Font, que des de molt de temps enrera havia regirat carpetes i arxius fins anar acumulant un fons important de fotografies que bé valia la pena d'ordenar i de publicar. No hi és tot, és clar, perquè tampoc no era possible, i sempre el nostre record i la nostra per-

cepció particular de les coses ens podríem fer assenyalar algun oblit. Però s'ha de reconèixer que el recull és francament complet i el criteri del recopilador ha estat amplíssim i pacient, amb una voluntat demostrada de no deixar-se res d'important o de significatiu en aquesta mirada cap enrera.

Com gairebé passa sempre en aquesta mena de llibres, la selecció del material no ha estat pas innocent i purament acumulativa. Hi ha, naturalment, un fil conductor i un propòsit latent que és explicat de bon començament i que es descobreix al llarg de l'àlbum. El podríem resumir en dos conceptes: les arrels del socialisme català i la recuperació de la memòria col·lectiva.

Pel quer fa al primer, és un fet cert i indiscutible que ni les idees ni el projecte polític dels socialistes de Catalunya neixen en el buit o bé són fruit de quatre dies. Justament el contrari: les nostres arrels s'enfonsen sòlidament en la història del nostre país. Jordi Font ho explica a la introducció d'una manera ben literària però també ben clara: «Som hereus de les esperances, del deler de llibertat i de justícia de generacions de treballadors, de gent d'esquerra de totes les èpoques

(...). Gent que no es va conformar a deixar les coses com les havien trobades. Gent agosarada i generosa, gent valenta, que sovint va haver de pagar amb la presó, l'exili i la mort. Som marçadors de moltes voluntats, de molts sofriments i anhels, en el combat sempre vigent per la llibertat, per la justícia, per Catalunya».

L'altre objectiu del llibre, prou evident, és combatre la desmemòria, la voluntat expressa d'alguns sectors del nostre país de donar una imatge de la història antiga i recent de Catalunya que no és pas fidel a la veritat, o que si més no és incompleta i tendenciosa. No cal ser historiador per adonar-se dels buits i dels silencis, de les llacunes evidents que existeixen en molts aspectes de l'explicació usual d'allò que ha estat el nostre passat col·lectiu. El llibre vol contribuir a combatre aquesta desmemòria o aquesta deformació, que Jordi Font atribueix a l'existència dels diversos règims autoritaris que hem tingut, a la força d'una cultura autòctona de signe conservador i a la persistència d'alguns estereotips simplistes d'una certa esquerra dels països.

Per altra banda, i per respondre amb precisió a les característiques d'un autèntic àlbum de família, el llibre no es limita a ser un recorregut purament històric. En el capítol «Petjades» es fa memòria gràfica d'aquells companys que ja ens han deixat per sempre: veure'ls tots junts fa un dolorós efecte. Després hi ha la mirada reconfortant dels «amics i camarades, companyes i companys», amb una magnífica galeria de veterans. Clouen el llibre unes instantànies finals dedicades a «quatre noms universals escrits en sang» —Gandhi, Martin Luther King, Salvador Allende i Olof Palme— i als rostres de líders socialistes de tot el món.

No voldríem acabar aquest comentari sense fer referència a l'interès de les il·lustracions i els textos de la part primera del llibre, que de fet es constitueix en una bona síntesi dels inicis del moviment obrer i popular a Catalunya des de començaments del segle passat fins a la dictadura franquista, quan es posen les bases del que ha acabat essent el Partit dels Socialistes de Catalunya. Un partit que és el resultat d'un procés d'unitat que ha representat sens dubte la nostra gran aportació —no pas l'única però si la més important i transcendent—, no sols a la causa dels treballadors i de les classes populars, sinó també a la unitat civil del poble i a la reconstrucció nacional del nostre país.

La mirada plàcida i pausada als àlbums de família acostuma a recordar-nos moltes coses que corriem el perill d'oblidar i ens ajuda a explicar-nos més bé alguns fets i circumstàncies que potser no acabàvem de comprendre. I també, sens dubte, reforça els vincles i refresca les velles il·lusions. Per això aquest comentari no és una simple ressenya bibliogràfica sinó una recomanació viva i cordial: no us perdeu l'àlbum de família del PSC.

Un partit que creix

Quants som

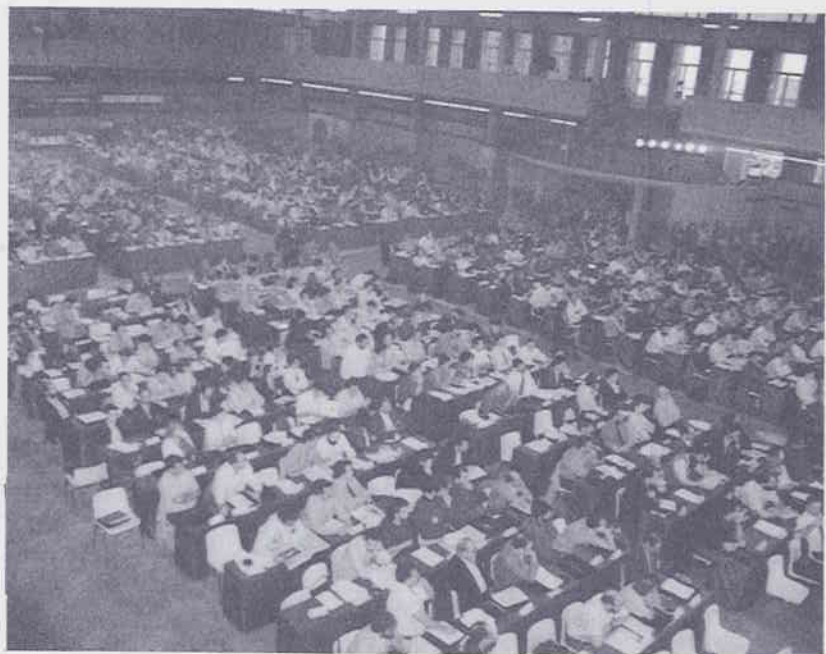
El 30 d'abril de 1990, és a dir, en el moment de tancar el cens de cara a la celebració del congrés, el PSC tenia 17.485 militants. Aquesta dada bàsica —saber quants som, per mesurar adequadament la nostra presència i la nostra força— és una de les moltes que, en un esforç de transparència que dissortadament no és gaire usual en la nostra vida democràtica, figuren a la memòria de la secretaria d'Organització. Vegem-ne d'altres...

Els 17.485 de fa mig any érem 15.462 el novembre de 1987, de manera que en un any i mig el partit va tenir un creixement net de 2.023 militants. Les altes, lògicament, foren moltes més, però es produïren també baixes, moltes vegades a causa d'una circumstància que la memòria esmentada explica amb claredat: «El fenomen "autobús" —militant que s'incorpora al partit, no troba cap punt d'enquadrament satisfactori, perquè ni tan sols paga la quota ja que no ha omplert la domiciliació bancària en afiliar-se i acaba deixant el partit al cap de pocs mesos, perquè ningú no li ha dit el que ha de fer— està suficientment generalitzat com perquè se li presti una especial atenció en els propers anys». És una llàstima, sobretot si considerem que «han estat relativament poques les baixes que s'han produït de forma activa (...) i encara menys les baixes vinculades a processos polítics de discrepància amb la política del partit».

El creixement no ha tingut pas una distribució territorial homogènia. El més important s'ha produït a les federacions de Barcelona, l'Hospitalet, Sabadell i Tarragona, mentre que les zones més estancades han estat la muntanya de Lleida, els dos Penedès, el Garraf, l'Anoia i el Baix Ebre-Montsià.

Sempre segons la memòria de la secretaria d'Organització, el partit té agrupacions constituïdes en uns 270 municipis de Catalunya, és a dir, en el 25% del total de municipis catalans, xifra que és sensiblement igual a la de l'època del 5è Congrés. Així, doncs, «el partit ha crescut a partir de les agrupacions existents i no s'ha assolit una modificació substancial en el nivell de penetració orgànica en els petits municipis, i aquesta continua essent per tant una de les qüestions pendents més importants que té plantejades el nostre partit en el pla de l'organització».

Pel que fa al perfil del militant del PSC, hi ha un 78 % d'homes i un 22 % de dones (un any i mig enrera les dones eren un 19 %, evolució interessant que convé de retenir). Les edats estan repartides de la manera següent: de 18 a 25 anys, 6 %; de 25 a 40, 33 %; de 40 a 60 anys, 44 %; i de més de 60 anys, un 17 %. Finalment, i pel que fa a professions, els tres grups més importants representats en el partit són el dels treballadors industrials (un 29 %, el dels professionals, intel·lectuals i tècnics (un 14 %) i el dels pensionistes (11 %).

ELS MILITANTS DEL PSC

Federació	Desembre 1987	Altes %	Altes període	Baixes període	Maig 1990
Tarragonès, Alt Camp, Conca de Barberà	487	0,47	233	82	638
Sabadell	391	0,38	150	59	482
L'Hospitalet	755	0,37	282	291	746
Barcelona	3.751	0,35	1.327	337	4.741
Barcelonès Nord	1.299	0,29	385	103	1.581
Osona	96	0,29	28	14	110
Vallès Occidental	1.096	0,26	287	220	1.163
Baix Camp, Priorat, Ribera	398	0,25	100	49	449
Vallès Oriental	735	0,24	181	65	851
Segrià, Garrigues, Noguera	970	0,24	233	293	910
Maresme	543	0,23	126	48	621
Baix Llobregat	1.850	0,18	346	181	2.015
Comarques Gironines	976	0,18	182	112	1.046
Bages, Solsonès, Berguedà	462	0,15	73	55	480
Pallars	198	0,15	31	59	170
Anoia	176	0,14	25	32	169
Baix Ebre, Montsià, Terra Alta	565	0,12	73	89	549
Garraf, Alt Penedès	391	0,12	49	9	431
Alt Urgell, Andorra, Cerdanya	124	0,07	9	3	130
Baix Penedès	185	0,06	12	8	189
Vall d'Aran	14	0,00	0	0	14
Total Partit	15.462	0,26	4.132	2.109	17.485

La nostra concepció del municipalisme

Era evident, en un congrés celebrat pocs mesos abans de les eleccions municipals, que els temes locals ocuparien una part important dels debats i que despertarien l'interès de nombrosos congressistes. Així va ser. La comissió de Política Municipal del 6è Congrés del PSC va ser la més concorreguda pel que fa al nombre de delegats inscrits.

La ponència inclosa entre els documents que integraven la memòria del congrés reflectia el que havien estat les conclusions de la Conferència de Política Local celebrada el mes d'abril passat. Al llarg del procés previ al congrés, esmenes múltiples van anar enriquint un debat que va acabar en el plenari del congrés amb un suport àmpliament majoritari al conjunt de resolucions.

El document titulat «El municipalisme, factor clau del catalanisme progressista» suposa posar al dia el conjunt de posicions del partit al voltant dels temes relacionats amb la vida local. Consta de cinc parts que de forma sintètica procedeix a extractar:

1. Després d'una etapa en què la construcció de l'Estat democràtic s'ha centrat fonamentalment a solucionar el contenciós històric entre l'Estat central i les diverses nacionalitats i regions, cal passar a una fase en què es reconegui efectivament l'autonomia dels municipis recollida a la Constitució. La proposta federal d'organització de l'Estat que fem els socialistes catalans ha de predicar-se amb la mateixa força en el conjunt de les administracions públiques i, doncs, també en les administracions locals.

Per altra banda, la centralització internacional de competències i funcions pròpies dels Estats s'ha de compensar amb un més gran protagonisme econòmic, social i polític dels governs regionals i sobretot dels locals.

2. El document analitza el que ha estat la política socialista als ajuntaments catalans de 1979 ençà. Aquest balanç es pot diferenciar en tres fases. La primera, de redreçament de les ciutats i pobles del país, superant l'herència de crisi econòmica i social que ens havia llegat el municipalisme franquista. La segona etapa va significar la consolidació del municipalisme democràtic, la planificació del futur un cop

superades les urgències primeres i l'encaïment no sols dels efectes de la crisi sinó de les seves pròpies causes. La tercera fase, a partir de 1987, ha demostrat la capacitat del municipalisme socialista d'orientar la seva actuació cap a un conjunt de millores dels serveis públics, d'increment de la inversió en infraestructures, d'una major dotació d'equipaments socioculturals, etc. Tot això, en el marc d'una visió estratègica de definició d'un model de futur per a les nostres ciutats.

3. La tercera part del document estableix els eixos i les prioritats del municipalisme progressista, que es resumeixen en la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans, tot centrant-nos en temes com la política de l'habitatge, l'educació, la sanitat, la defensa dels consumidors, la defensa del medi ambient, el transport públic, el trànsit a les grans ciutats, la pràctica esportiva i l'atenció al lleure, la seguretat ciutadana, la participació de la joventut, la millora de l'oferta cultural, la igualtat de la dona, la lluita per la solidaritat i l'impuls de la participació dels ciutadans en la vida local.

4. Les resolucions del congrés reclamen també més protagonisme de l'administració local tant en el pla polític —suprimint les tuteles sovint abusives de les administracions autonòmica i estatal i eixamplant la capacitat d'autoorganització que la legislació atorga als poders locals—, com en el pla competencial.

També es reclama que els municipis siguin dotats legalment de mecanismes que garanteixin la seva governabilitat, així com dels instruments financers que permetin l'exercici real de les competències que els són pròpies.

5. L'última part del document parla de l'organització político-territorial. Aquesta part ha permès de clarificar

alguna de les incògnites tradicionals que el partit ha tingut plantejades al voltant dels temes relatius a l'ordenació del territori, que ha de descansar en els elements d'organització política següents:

a) El municipi entès com a nucli essencial de la representació política, diferenciant el caràcter i el paper de les grans ciutats, de les ciutats mitjanes i dels municipis petits.

b) La comarca entesa com a organisme de caràcter mancomunal, i per tant voluntari, on es presten un seguit de serveis comuns als municipis que la integren. En aquest sentit el document fa una forta crítica al model comarcal vigent i en reclama la modificació.

c) Les regions o províncies enteses alhora com a entitats d'administració local de caràcter supramunicipal i supracomarcal, complint les funcions de diputacions i d'entitats desconcentrades de les administracions autonòmica i central.

Proposem també la recuperació del consens institucional que es va trencar en el moment de l'aprovació de les lleis d'Ordenació Territorial i fem una proposta d'ordenació referent a l'àmbit de l'àrea metropolitana de Barcelona, contemplant el fet metropolità

com una realitat en dues dimensions: la conurbació (Àrea Metropolitana) i les comarques que s'integren a la regió metropolitana o Regió 1. Pel que fa a l'àmbit de la Regió, proposem la creació d'un consorci que agrupi i coordini les actuacions del conjunt d'administracions i altres organismes públics que actuïn en aquest territori. En relació amb el continu urbà, es fa palesa la necessitat de gestionar i prestar diverses actuacions i serveis. Defensem que aquestes competències siguin executades per una entitat metropolitana o bé per les respectives comarques en l'àmbit de l'àrea metropolitana.

Per últim, el congrés va aprovar resolucions i recomanacions de caràcter complementari referides a temes com la problemàtica del transport, les competències urbanístiques dels ajuntaments, el problema de l'abastament d'aigua, la justícia municipal i la governabilitat local. També es va aprovar d'impulsar la creació d'una Federació d'Elegits Locals Socialistes i Progressistes que possibiliti la correcta relació del conjunt de regidors i, alhora, els doti de mitjans de suport polític i tècnic, molt especialment en aquells que estan a l'oposició.

Noves respostes per a un món que canvia

Per primera vegada el PSC aprova en el seu congrés un document de política internacional. Fets que justifiquin aquesta decisió no en manquen. Fa molt de temps que els socialistes parlem d'interdependència, d'internacionalització de l'economia, de la vida política i de les principals contradiccions del nostre temps. Els esdeveniments trancendentals amb què ha finalitzat la dècada dels vuitanta demostren clarament que la nostra acció política ha de plantejar-se avui més que mai en una dimensió supranacional.

La ponència internacional pretén, doncs, d'una banda, analitzar quines són les condicions del món on vivim i, de l'altra, avançar en la construcció del socialisme democràtic i estendre pertot arreu la democràcia i el respecte dels drets humans.

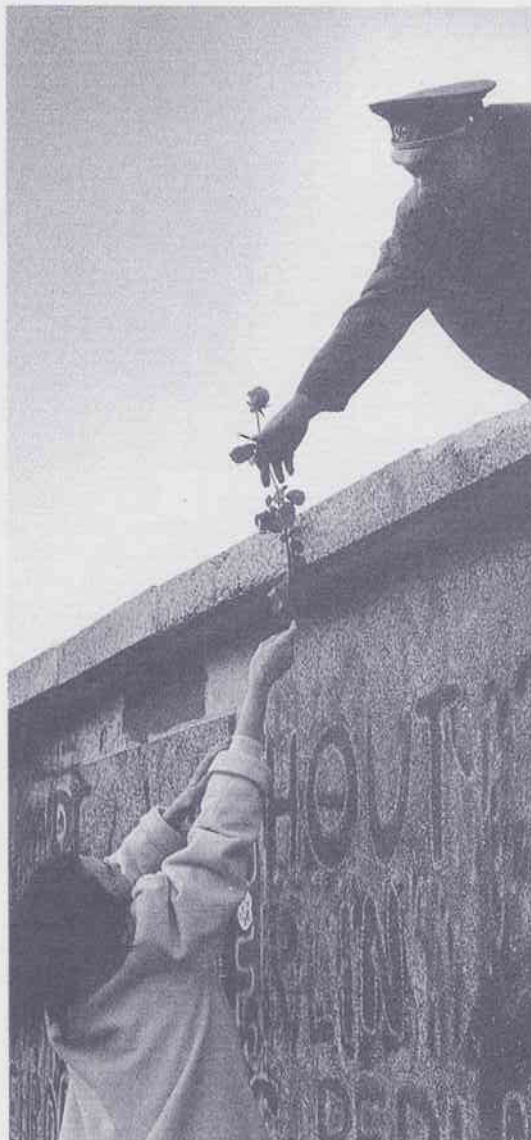
Un món que canvia

Ens trobem en aquest fi de segle amb un planeta on el creixement s'ha fet de manera desigual, i on la internacionalització de l'economia i les possibilitats de les noves tecnologies i la comunicació no han fet més que ampliar la distància entre la petita part de món integrada pels països rics i la gran part de món que són els països pobres. I aquests últims s'han vist abocats a una situació on es fa difícil la convivència pacífica, condició indispensable per a la construcció d'una societat democràtica. Una situació en la qual es radicalitzen fenòmens com l'integrisme islàmic o el racisme.

Veiem també com tot el planeta està patint de forma cada dia més alarmant les conseqüències de l'explotació incontrolada i abusiva dels recursos naturals, cosa que, si continua així, posa en perill la supervivència mateixa de la terra.

Avui el món ja no es divideix en dues grans potències i les seves respectives àrees d'incidència. El que ha estat fins ara la base de l'ordre internacional ha saltat pels aires amb la caiguda dels règims comunistes i del mur de Berlín. Ara hem de resoldre els conflictes antics i nous a través del diàleg, de l'aprofundiment en les iniciatives de desarmament, de la dotació de forces i de poders renovats a les institucions mundials.

És fonamental per als socialistes de cercar una nova cultura internacional de diàleg polític que ens faci avançar vers una cooperació basada en la solidaritat i la justícia. Cal, en definitiva, un nou internacionalisme.

El 6è Congrés del PSC, una primera experiència de debat transnacional

Des de Catalunya, això significa acceptar el repte d'una etapa marcadament europeista i internacionalista, i crear els instruments adients per fer-ho. Si volem que l'experiència històrica de dotze països que, per primera vegada, decideixen gestionar de forma comuna la seva sobirania sigui alguna

S'ha fet possible, un debat comú amb socialistes d'arreu del món.

cosa més que una unió formal; si volem que aquest procés es faci d'acord amb les aspiracions de l'esquerra; i si volem realment actuar en el nou disseny d'un món que canvia dia a dia, hem de ser capaços de coordinar el socialisme a nivell europeu i internacional, i convertir-nos en el referent dels sectors progressistes de les nostres societats i en la força motriu dels canvis que s'hi han de produir.

La Unió de Partits de la Comunitat Europea i la mateixa Internacional Socialista poden ser aquest gran referent i un instrument fonamental de transformació de la societat. Però cal que deixin de ser superestructures on l'intercanvi es limita a les direccions dels diferents partits. Hem d'aspirar a més, hem de crear un gran partit socialista europeu, i hem d'implicar en una acció transnacional el conjunt dels socialistes.

En aquest sentit l'experiència de la discussió de la ponència internacional en el nostre darrer congrés, en el qual van participar en qualitat de delegats companys de diversos partits europeus i llatinoamericans, és un fet significatiu. Va quedar demostrat, efectivament, que és possible un debat comú i que aquest debat aporta riquesa i vivacitat a les nostres discussions: l'esmena que sobre protecció del medi ambient presentà el company de l'SPD alemany i que està recollida a la ponència n'és un exemple clar.

Ara el repte és per a nosaltres avançar en aquesta línia marcada pel 6è congrés i aconseguir que socialistes europeus i d'altres parts del món siguin presents en els nostres actes i en les nostres publicacions, que Europa sigui el marc referent de la nostra actuació. Només així, i reivindicant aquest nou internacionalisme, podrem construir l'Europa unida en el federalisme. Només així podrem avançar cap a un món regit per un ordre econòmic que faci possible enderrocar el darrer mur que separa el Nord del Sud.

Per un govern de p

En tot congrés socialista les propostes de declaració política general —allò que anomenem «ponència política»— constitueixen generalment l'eix central del debat. És lògic que sigui així, ja que aquest text, un cop aprovat, conté el mandat estratègic que el congrés atorga per al període següent, de manera que l'actuació dels òrgans de direcció i, en general, de tot el partit s'ha d'ajustar a les seves previsions.

Al congrés de Girona aquesta tradició es va mantenir. La comissió encarregada de fer el debat corresponent va ser la que va haver de realitzar un treball més intens i prolongat, ja que el nombre d'esmenes presentades —quasi quatre-centes— així ho exigia. Van ser gairebé deu hores de discussió durant les quals es va demostrar l'existència d'un acord amplíssim sobre tots els temes, fins al punt que només una esmena va aconseguir de superar el 15 % dels vots exigits per a ser defensada en el Ple; acord que es va reflectir també en el gran nombre d'esmenes que van ser incorporades al dictamen sense necessitat de votació, ja fos directament, ja fos per via de propostes de transacció.

Els senyals d'identitat

La resolució política aprovada al congrés de Girona comença amb dos capítols de fort contingut ideològic.

1. En el primer —«El PSC, un partit pel socialisme i la construcció nacional de Catalunya»— trobem els principis bàsics, els senyals d'identitat del nostre partit. El nostre és un partit nacional i de classe, un partit que lluita de forma inseparable pel socialisme i per les llibertats nacionals de Catalunya. Assumim la defensa dels valors que sempre han configurat la trajectòria del socialisme democràtic —la llibertat, la igualtat i la solidaritat— i treballem per construir una societat on hagi desaparegut tota forma d'exploatació i d'opressió nacional o de classe.

2. En el segon —«La renovació del socialisme democràtic»— ens fem resson dels grans reptes a què s'encara el socialisme democràtic al llindar del segle XXI, vertebrats entorn de tres objectius bàsics:

—El socialisme és, primer de tot, extensió i aprofundiment de la democràcia. La democràcia política s'ha d'estendre cap a la democràcia econòmica i la democràcia social.

—El socialisme és, també, un combat per la igualtat. Aquest objectiu passa avui per la lluita contra les desigualtats de renda i de riquesa, de poder i de saber, així com les que existeixen entre els sexes.

—El socialisme és una esperança de pau i de progrés per a tota la humanitat, enfront de les agressions al medi ambient, enfront del fanatisme social, polític o religiós, enfront de la divisió del món entre un Nord ric i desenvolupat i un Sud cada cop més empobrit.

El PSC i la construcció d'una alternativa de progrés a Catalunya

1. Després de deu anys d'autogovern a Catalunya els avenços inqüestionables que ja han estat aconseguits no poden amagar *les greus limitacions del model nacionalista conservador*. Aquest model està esgotat, no respon a les aspiracions legítimes del poble de Catalunya i està en crisi. Una triple crisi de projecte, crisi de gestió i crisi de confiança popular.

2. El nostre partit treballa activament per la *construcció d'una alternativa de progrés* al govern conservador de CiU. Es tracta de vertebrar una gran majoria social que sigui capaç de protagonitzar el gran canvi polític i social que Catalunya necessita: els treballadors en primer terme, però també les classes mitjanes urbanes i rurals, la intel·lectualitat i, en general, tots aquells que no se senten representats pel nacionalisme migra i exclouent del partit que ens governa. L'expressió política d'aquest bloc so-

cial serà una majoria parlamentària i electoral que ha de tenir com a eix bàsic el PSC i que estarà formada pels sectors polítics i socials disposats a prestar suport a un govern de progrés per al nostre país. En aquesta gran majoria de progrés els sindicats i les organitzacions socials en general, i molt especialment la UGT, han de jugar un paper primordial.

3. La construcció d'una alternativa de progrés per a Catalunya necessita un programa clar, capaç d'il·lusionar els treballadors i les classes populars. Per a nosaltres, aquest programa té unes prioritats definides ben clarament:

—*Garantir el creixement econòmic i, alhora, preservar l'equilibri ecològic*. El marge de maniobra més ampli el trobem en la política d'oferta, particularment en tot allò que fa referència a la generació d'economies externes per a les empreses. Des d'aquesta perspectiva tenen un paper estratègic les actuacions públiques en l'ordenació del territori, la dotació d'infraestructures, la formació de capital humà i el foment de la innovació tecnològica. També potenciarem les diverses formes d'economia social i, molt especialment, el cooperativisme.

—*La lluita contra les desigualtats socials* presenta també prioritats diverses: en primer lloc, reduir l'atur; en segon lloc, millorar els serveis públics i garantir-ne la universalitat i

gratuitat; finalment, establir polítiques compensatòries per als col·lectius amb un nivell més gran de marginació. Especialment important serà l'actuació en el camp de l'educació i la salut i l'acció efectiva contra tot tipus de discriminació per raó de sexe.

—Són altres prioritats ineludibles la reducció dels desequilibris territorials, la preservació del medi ambient, la millora de les infraestructures, l'impuls a la llengua i a la cultura. Totes han de ser abordades amb el convenciment que cap política sectorial no podrà ser efectiva a Catalunya si no es fa, també, des dels ajuntaments, que han de tenir un protagonisme més gran i han de veure la fi de la política de subordinació i tutela que el govern conservador de CiU els vol impulsar. Els municipis han d'atènyer la seva màxima autonomia i governabilitat, han d'incrementar el seu nivell competencial i han d'assolir la suficiència financera necessària. La nova ordenació territorial ha de prioritzar el creixement ordenat i racional de Catalunya, en el qual la comarca serà entesa com a un instrument lògic per suplir els dèficits municipals.

La nova etapa del projecte socialista a Espanya

Vuit anys de govern socialista a Espanya han permès de fer front a la crisi econòmica, d'acabar amb el nostre tradicional aïllament internacional i d'assentar definitivament la democrà-

Progrés a Catalunya

cia. Ara hem de plantejar-nos objectius nous per a una etapa que presenta uns reptes impressionants. Els socialistes de Catalunya participem activament en el projecte socialista espanyol. Però ho fem des de la nostra autonomia com a partit, aportant-hi les nostres pròpies propostes.

1. El Partit Socialista és un instrument al servei dels treballadors i de les classes populars, un instrument de participació popular. Els socialistes estem obligats a millorar-lo i perfeccionar-lo cada cop més, ja només així serà capaç d'orientar i renovar el projecte de canvi. En aquest sentit actuarem en quatre aspectes fonamentals: millorar el funcionament del partit i els seus mecanismes de comunicació amb la societat; ampliar la seva capacitat per expressar els interessos de sectors socials diversos; fomentar el pluralisme i la participació en el seu si; i promoure la dignificació de la política.

2. *L'ampliació i aprofundiment de la democràcia* exigeixen una actuació decidida per a la reforma dels aparells de l'Estat, l'efectivitat dels drets fonamentals i la democràcia econòmica i social.

Cal, doncs, *completar la regulació dels drets constitucionals* per adaptar-la a les necessitats de les noves relacions socials. En aquest context caldrà regular la protecció de la intimitat de les persones en relació amb la utilització de la informàtica; caldrà que la legislació prevegi el dret a morir dignament; s'haurà de regularitzar la situació dels immigrants estrangers; i caldrà treballar per aconseguir un ampli consens polític en matèria de servei militar, que nosaltres desitgem més breu, com també volem l'establiment d'un nivell de professionalització del servei conforme a les necessitats de la defensa. També defensem una nova regulació de la interrupció voluntària de l'embaràs.

La modernització de les diverses administracions públiques ha de continuar, per tal d'aconseguir un model eficaç, transparent, àgil i senzill. En aquest context, la reforma de l'administració de justícia és la tasca més ur-

gent, en la mesura en què afecta un dels drets més importants dels ciutadans, el de la tutela judicial efectiva.

3. *L'extensió de la democràcia econòmica i social* només serà possible si es potencia l'existència de poders compensatoris enfront de la dictadura del mercat. Els sindicats, les organitzacions de consumidors i usuaris, els col·lectius d'estalvi han de tenir més possibilitats de participar en el procés econòmic. En el marc de l'empresa cal augmentar el poder dels treballadors i la seva capacitat per inter-

venir en les decisions que els afecten, així com plantejar noves possibilitats, tals com aconseguir la creació a les empreses de fons d'inversió.

4. *El creixement econòmic* és un instrument bàsic per a la transformació social. Sense creixement material difícilment podrem modernitzar la societat, reduir els desequilibris i assegurar un repartiment més equitatiu de la riquesa. Estem portant a terme un programa d'abast històric en l'àmbit de les comunicacions i infraestructures, en els serveis públics i en els re-

ursos humans, que és on teníem els dèficits més grans i on la inversió és socialment més rentable a llarg termini. Durant els anys vinents caldrà continuar aquest esforç, particularment en educació, investigació i formació professional. Només així podrem aconseguir els mitjans suficients per avançar en l'extensió de l'Estat del benestar.

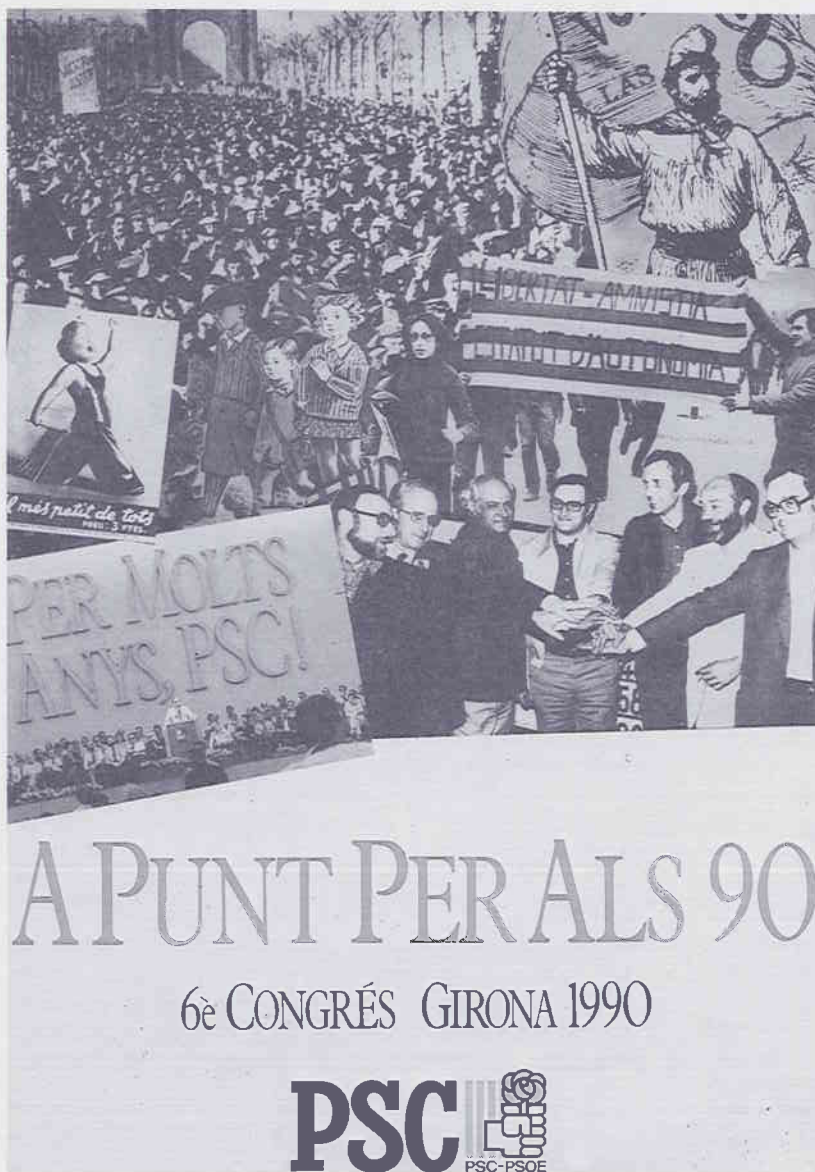
5. *L'impuls a la renovació ecològica de la societat* és una demanda cada cop més sentida per la població. Els nostres objectius són, en aquest aspecte, molt clars: substituir productes i sistemes de producció contaminants per d'altres que no ho siguin, impulsar la innovació tecnològica necessària, reutilitzar i reciclar els materials, incentivar l'estalvi energètic i corregir, quan sigui possible, els mals ja causats en el medi ambient.

6. Finalment, els socialistes de Catalunya aportem una *proposta federalista per a la vertebració territorial de l'Estat espanyol*. El pacte constitucional va obrir, en aquest sentit, una pàgina nova en la història d'Espanya i va posar les bases per a la superació del vell estat centralista. El balanç positiu que fem, després de deu anys, de l'estat de les autonomies no ens impedeix, tanmateix, de detectar els problemes i les mancances encara existents.

Hem de reafirmar el pacte constitucional que el 1978 va impulsar la construcció de l'estat de les autonomies, però cal que ho fem tot plantejant-nos nous horitzons. Els socialistes de Catalunya defensem un model federal, puix creiem que el federalisme és el model d'organització que permet combinar millor la llibertat i la solidaritat, el pluralisme i l'estabilitat, l'autonomia i la cooperació.

Des de la perspectiva de Catalunya, l'avenç cap al federalisme exigeix la consecució d'un acord bàsic entre les forces polítiques catalanes a fi de difondre'l i d'aconseguir-lo també amb les altres forces polítiques espanyoles. Som, doncs, per acabar, partidaris d'un *pacte d'Estat que estableixi ritmes i objectius concrets per avançar en aquesta direcció*.

PERE JOVER

Un programa de treball per a una nova Executiva

La Comissió Executiva sortida del 6è Congrés del PSC —els membres de la qual figuren relacionats en aquesta mateixa pàgina— ha aprovat un programa de treball per al període que acaba de començar. És un extens document que pren peu, lògicament, en els continguts i en les propostes polítiques aprovats en el congrés. Davant la impossibilitat de transcriure'l en la seva integritat, ens sembla interessant, si més no, de resumir-ne el contingut.

Concretament, el programa esmentat assenyalava sis objectius fonamentals:

1. Construir l'alternativa de progrés a Catalunya.
2. Enfortir la dimensió nacional i popular.
3. Construir la gran força política de l'esquerra.
4. Preparar les eleccions municipals.
5. Desenvolupar la cultura política del partit.
6. Un partit que actua internacionalment.

El primer objectiu pot resumir-se en la voluntat d'aconseguir que sigui possible allò que hem convingut a anomenar la triple entesa, és a dir, el progrés econòmic, la justícia social i l'equilibri ecològic. El document esmentat assenyalava una colla de punts concrets d'aplicació d'aquests principis generals.

L'enfortiment de la dimensió nacional i popular —segon objectiu— implica reforçar la tasca ja iniciada en els terrenys de la cultura, de la llengua, de la proposta federalista, de la relació de l'administració amb els ciutadans, de la major presència dels càrrecs institucionals a diversos nivells, etc.

En un altre sentit, i per ajudar a construir la gran força política de l'esquerra, la Comissió Executiva es proposa diverses mesures que contribueixin a reforçar des d'un punt de vista organitzatiu el PSC, a impulsar l'associacionisme progressista i a fer efectiva una política de plena col·laboració amb la UGT.

La preparació de les properes eleccions municipals constitueix, lògicament, un altre objectiu prioritari, tot procurant, entre altres coses, de fer un esforç addicional per mantenir uns nivells d'eficàcia en els serveis municipals i per aconseguir un augment substancial de candidatures.

Desenvolupar la cultura política del partit significa, per exemple, procurar reforçar els trets específics del socialisme democràtic en aquest moment històric tan singular, cristal·litzar el diàleg amb els nous sectors socials, obrir a la societat catalana les seues del partit, potenciar les nostres publicacions o reforçar la tasca del Consell Nacional.

Finalment, el programa de treball de la Comissió Executiva ressalta que al PSC li correspon de jugar un paper central en el procés de construcció de l'Europa de les ciutats i de les regions, i que desitgem potenciar una veu pròpia en el context internacional.

LA NOVA COMISSIÓ EXECUTIVA

Joan Reventós i Carner (<i>president</i>)	Ernest Maragall i Mira (<i>secretari nacional</i>)
Raimon Obiols i Germà (<i>primer secretari</i>)	Carles Navarro i Gómez (<i>secretari nacional</i>)
Lluís Armet i Coma (<i>secretaria de coordinació institucional</i>)	Antoni Siurana i Zaragoza (<i>secretari nacional</i>)
Josep M. Sala i Griso (<i>secretaria d'organització</i>)	Xavier Soto i Cortès (<i>secretari nacional</i>)
Miquel Iceta i Llorens (<i>secretaria de formació, adjunt a organització</i>)	Montserrat Tura i Camafreita (<i>secretària nacional</i>)
Pasqual Maragall i Mira (<i>secretaria de política territorial</i>)	Antoni Dalmau i Ribalta (<i>director de l'Endavant</i>)
Rosa Martí i Conill (<i>secretaria adjunta de política territorial</i>)	Joan M. Abelló i Alfonso (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Manuel Royes i Vila (<i>secretaria política municipal i local</i>)	Rosa Barenys i Martorell (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Higini Clotas i Cierco (<i>secretaria de coordinació amb el Parlament de Catalunya</i>)	Joan Blanch i Rodríguez (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Joan Marcet i Morera (<i>secretaria de coordinació amb les Corts Generals</i>)	Katy Carreras i Moisi (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Antoni Castells i Oliveras (<i>secretaria de programació i anàlisi</i>)	Manuela de Madre Ortega (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Mercedes Aroz i Ibáñez (<i>secretaria de polítiques de desenvolupament</i>)	Lluís M. de Puig i Oliver (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Ernest Lluch i Martín (<i>secretaria d'economia i societat</i>)	Juan José Ferreiro Suárez (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Santi Riera i Olivé (<i>secretaria de cooperativisme i economia social</i>)	Agustín Marina Pérez (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Joaquim Llach i Mascaró (<i>secretaria de finances</i>)	Francesc Martí i Jusmet (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Jaume Sobrequès i Callicó (<i>secretaria de mitjans de comunicació</i>)	Marta Mata i Garriga (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Núria Gispert i Feliu (<i>secretaria d'acció sectorial</i>)	Isidre Molas i Batllori (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Francesca Martín i Vigil (<i>secretaria de la dona</i>)	José Montilla Aguilera (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Rafael Madueño i Sedano (<i>secretaria de medi ambient</i>)	Dagoberto Moreno Palacios (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Ramon Aleu i Jorner (<i>secretaria d'acció rural</i>)	Joaquim Nadal i Farreras (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Jordi Font i Cardona (<i>secretaria de cultura</i>)	Ignacio Pujana Fernández (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Anna Terron i Cusí (<i>secretaria de cooperació internacional</i>)	Antonio Santiburcio Moreno (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Antonio Poveda Zapata (<i>secretaria de dinamització i acció interna</i>)	Narcís Serra i Serra (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Anna Balletbò i Puig (<i>secretària nacional</i>)	Jordi Solé i Tura (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
Albert Batlle i Bastardes (<i>secretari nacional</i>)	Ramon Vilalta i Oliva (<i>Ple de la comissió executiva</i>)
	Xavier Guitart i Domènech (<i>Parlament de Catalunya</i>)
	Eduardo Martín Toval (<i>Congrés de Diputats</i>)
	Josep Verde i Aldea (<i>Parlament Europeu</i>)

Inici d'una nova fase

32è Congrés del PSOE

Quan comença a passar el rebuf més immediat que tot congrés de partit comporta —de manera especial si es tracta del partit majoritari—, es poden analitzar amb més serenitat els seus continguts i conseqüències.

El 32è Congrés federal del PSOE ha estat tractat, pels de dins i pels de fora, com un esdeveniment de gran transcendència. Sembla que això ja és costum a nivell mediàtic: recordem el congrés del marxisme, el de l'OTAN, el de les relacions amb els sindicats.

Des del punt de vista dels observadors i dels mitjans de comunicació, i amb una dosi considerable de superficialitat, aquest 32è Congrés del PSOE apareixia com el congrés de la pugna entre sectors per mantenir o ampliar els seus àmbits de poder. Res no es comentava prèviament i ben poc ha traslluït posteriorment sobre les idees i els programes, les reflexions i els debats que constitueixen el veritable contingut d'un congrés de partit, sobretot si aquest es troba exercint amplis àmbits de govern, com és el cas del Partit Socialista.

d'arrencada i no d'arribada, i defensava l'ampliació de la direcció federal per tal d'augmentar la capacitat d'impulsar polítiques organitzatives i organitzadores com a forma d'incidir en la societat.

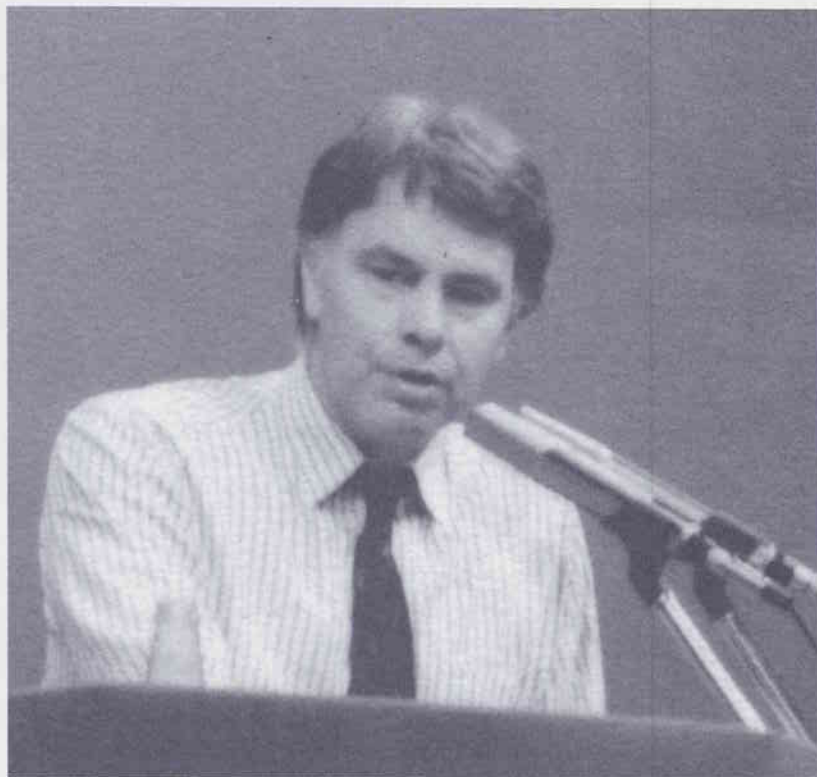
Qüestions de contingut

L'objectiu de la renovació del projecte socialista en el terreny de les idees i dels programes era compartit, sens dubte, per la totalitat dels congressistes, i va constituir el nucli del treball que els delegats varen realitzar en les diverses comissions al llarg de la segona jornada congressual.

La ponència marc, que recollia el manifest del Programa 2000, es va dividir en dues parts: la primera, que debatia i reflexionava sobre els principis que fonamenten l'acció socialista, i la segona, que analitzava l'estratègia del partit en els propers anys.

La ponència sobre els principis va aprofundir els elements d'obertura ideològica del socialisme democràtic, configurant el Programa 2000 com el referent d'idees i de programa amb el qual afrontar el final de segle. Des d'aquesta perspectiva, el PSOE s'ofereix com a plataforma de trobada de tota l'esquerra. En el marc d'aquesta ponència es van incorporar diverses iniciatives del PSC, especialment les referents al pacte per la renovació ecològica (part de les quals es varen recollir també en la ponència estratègica), que propugna la introducció de les reformes necessàries en els processos de producció, distribució i consum per tal de fer compatibles el desenvolupament econòmic i el respecte al medi ambient.

La ponència d'estratègia, segona part del Programa 2000, va introduir nombrosos canvis i ampliacions al

contingut original, que el converteixen en un text més concret i programàtic, assenyalant línies d'acció política en els diversos apartats (política econòmica, política social, democràcia econòmica, política internacional, etc.), amb l'objectiu de continuar el procés de transformacions, de més llibertat i de justícia social a Espanya.

A més de la ja esmentada incorporació dels aspectes del pacte ecològic, les iniciatives catalanes més significa-

tives recollides en la ponència estratègica van ser la ratificació i concreció dels principis federalistes —que després tindrien un reflex conseqüent en la ponència sobre política municipal, autonòmica i territorial—, orientats a garantir l'aprofundiment de l'autonomia i la cooperació entre totes les administracions; l'ampliació de les polítiques de salut; i, per la via de la transacció, la constatació de la necessària revisió de l'actual normativa despenalitzadora de l'avortament.

La ponència que va elaborar la resolució política va definir el 32è Congrés com el de naixement de formes renovades de funcionament intern i de relació amb l'exterior, explicant que el PSOE s'esforçarà en els propers temps a mantenir i ampliar els suports socials i polítics per poder aplicar en la pràctica el seu projecte d'una manera autònoma. Diàleg social, diàleg polític parlamentari i diàleg i coordinació política amb les comunitats autònomes constitueixen els instruments fonamentals per dur a terme aquells objectius.

S'ha incrementat la presència del socialisme català, en continguts i persones.

El PSOE s'ofereix com a plataforma de trobada de tota l'esquerra.

La delegació del PSC que va participar en el Congrés Federal del PSOE portava, doncs, el doble objectiu d'incidir en el terreny de l'obertura organitzativa. El 6è Congrés del PSC, celebrat un mes abans a Girona, impulsava en aquest sentit la tasca de la delegació.

La intervenció del cap i portaveu del PSC, Raimon Obiols, en el debat de la gestió de la Comissió Executiva Federal, responia, ja d'entrada, a la voluntat de posar sobre la taula les dues qüestions: la necessària renovació del projecte socialista i l'adequació del model de partit que l'ha d'impulsar. Així, en Raimon Obiols advertia, ja en la primera sessió del Congrés, que el resultat dels debats i reflexions al voltant del Programa 2000 eren un punt

El PSOE s'esforçarà a mantenir i ampliar els suports socials i polítics per poder aplicar el seu projecte d'una manera autònoma.

La defensa d'un pacte d'Estat per culminar el procés autonòmic, la perspectiva d'un model de funcionament assimilable als Estats federals i l'impuls d'una política de creixement harmònic que faci compatible el reequilibri territorial amb el reequilibri social de les comunitats més desenvolupades i de les zones urbanes, van ser els eixos de la ponència de política autonòmica i territorial, a la qual es van incorporar les tesis de la Conferència de Política Municipal celebrada fa uns quants mesos a Sevilla. El conjunt d'aquesta ponència va ser el fruit d'un consens majoritari, on les posicions defensades del PSC van jugar un paper determinant.

Finalment, la ponència d'organització i estatuts va tenir com a elements més destacats la supressió de l'obligatorietat d'afiliació a la UGT i l'aprovació d'ampliar la Comissió Executiva Federal de 23 membres a 31.

Qüestions de continent

Si en el terreny de les idees i programes quedava clar, en el transcurs del

Congrés, que el PSOE apostava per l'obertura a la societat per consolidar i ampliar la seva base social i política, en el terreny de l'estructura organitzativa del partit, la pressió dels mitjans de comunicació i dels analistes difuminava, en bona part, els resultats d'aquest 32è Congrés.

Per a molts, la confirmació o no de l'obertura organitzativa consistia en la incorporació o no de determinats ministres a l'Executiva del partit. Des d'aquesta perspectiva reduccionista es feia difícil incidir d'una manera positiva en aquest aspecte també important de tot congrés de partit. La delegació del PSC va avalar i votar positivament la candidatura de la Comissió Executiva Federal a la qual s'incorporava Raimon Obiols i es mantenien Josep M. Sala i Salvador Clotas, i la candidatura al Comitè Federal on s'incorporaven Dolors Renau, Jordi Solé Tura i Mercedes Aroz, tot mantenint-hi Francesc Martí i Jusmet.

La valoració d'aquestes candidatures es resumien, en paraules d'Obiols, com a candidatures de continuïtat, de renovació i de més representativitat. Sens dubte, en el marc del debat so-

bre l'ampliació i renovació dels òrgans de direcció política, a molts ens hagués agradat veure-hi incorporats alguns noms més, però la suma resultant de gran part de les noves incorporacions, al costat d'algunes continuïtats, dóna marge suficient per parlar també d'obertura clara i de solidesa de les estructures organitzatives del partit.

És ben clar, com Felipe González va assenyalar, en el discurs de clausura del Congrés, que el PSOE ha iniciat un camí d'obertura, i que pot anar-lo continuant, en el terreny de les idees, de la connexió amb la societat i en el de la pròpia estructura orgànica.

Un partit sòlid en continguts i en continent que, després de protagonitzar en bona part la política dels anys vuitanta, inicia una nova fase per mantenir-se també com a gran alternativa al llarg de la dècada dels noranta.

Una nova fase per mantenir-se també com a gran alternativa al llarg de la dècada dels noranta

COOPERATIVISME, MODALITAT DE SOCIALISME
Albert Pérez i Baró
Fundació Rafael Campalans
Barcelona, 1990

«La biografia d'Albert Pérez i Baró és transparent, tant en els seus actes, com en els seus textos escrits, o en les seves paraules. Es reclama sempre, i mai se n'amaga ni un moment, de la tradició que dins el moviment obrer popular i socialista explica l'origen de les seves formes organitzatives —sindicats, partits i cooperatives—, d'un originari tronc comú. Les pràctiques primàries i originals d'autodefensa. Les primitives societats obreres de resistència.»

Amb aquestes paraules comença Joan Reventós el seu pròleg a aquesta publicació que acaba d'editar la Fundació Rafael Campalans i que recull tres textos de Pérez Baró: una conferència de 1981 titulada «Cooperativisme, modalitat de socialisme», un article de 1982 titulat «Empresa cooperativa» i una conferència de 1985 titulada «Les cooperatives de treball associat en el context col·lectivista català durant la guerra».

Les paraules de Reventós permeten de situar amb precisió la voluntat que anima aquests textos d'Albert Pérez i Baró, mort ara fa un any i autor, a més d'altres obres de signe cooperativista i de dos volums de memòries, d'un llibre que ha assolit tres edicions i que constitueix des de la seva aparició una aportació bàsica sobre la nostra història recent: ens referim, com és lògic, a *Trenta mesos de col·lectivisme a Catalunya*.

Tal com també assenyala el prologuista, l'interès d'aquest recull, a part de constituir-se en un homenatge a l'autor, es troba en l'exposició i defensa de les seves tesis sobre el sector cooperatiu, ara que sembla indiscutible que el cooperativisme va experimentant una certa revifalla i una nova actualitat, com un instrument necessari de correcció i de reforma de l'economia de mercat.

Sembla, doncs, ara també que alguns consideren que la caiguda dels règims comunistes és l'expressió de l'excel·lència absoluta del capitalisme pur i dur, que és un bon moment per aprofundir les característiques i estudiar els avantatges i els inconvenients, per exemple, del sector cooperatiu. Per això, per fer justícia a tota la trajectòria vital de l'autor, però sobretot per l'interès intrínsec dels temes de què s'ocupa, cal saludar efusivament l'oportunitat de l'edició que comentem.

ESPAÑA EN SU SITIO
Fernando Morán
Plaza & Janés / Cambio 16
Barcelona, 1990

Acaba d'aparèixer el llibre de Fernando Morán *España en su sitio*, amb un èxit editorial més que remarcable. Es tracta d'un llibre de memòries de qui fou ministre d'Afers Exteriors durant l'etapa en què tingué aquesta responsabilitat. És un llibre de records i de repàs d'una feina feta, un llibre testimoni d'una sèrie de fets molt importants per a l'Estat espanyol en l'àmbit internacional. Però és molt més que una crònica, és també un registre d'anècdotes i de confidències, com era d'esperar atesa la personalitat intel·lectual del seu autor.

Així, estem davant una obra que és una nota detallada de la política exterior espanyola durant el primer govern socialista, de 1982 a 1985, però és al mateix temps una anàlisi de la situació internacional i un retrat de personatges de primera línia, sovint descrits des de l'òptica reservada i confidencial amb què Morán els va tractar. I és una peça literària de gènere memorístic, tant en l'ordre del tractament de les qüestions com en l'estil no gens feixugós amb què ens dóna dades i notícies, així com el bon gust en l'expressió.

Naturalment és un llibre polític, en el qual s'exposa una visió del que s'havia de fer i de com es va dur a terme una acció exterior de tanta transcendència. Morán ens parla de la recomposició de la política espanyola en realació amb França, Àfrica del Nord, Amèrica-llatina. Ens parla de l'OTAN i de tot el procés d'integració comunitària; i de la relació Est-Oest just abans dels grans canvis, dels EUA, de Gibraltar, de la CSCE... i de molts altres àmbits en els quals va projectar la seva actuació. Una obra, doncs, que argumenta i justifica una política. D'ací que una de les coses que donen una gran qualitat al llibre són les notes d'erudició i anàlisi que constantment complementen la descripció de fets.

És un llibre personal i subjectiu. Tot i l'esforç per l'equanimitat, és un assaig de defensa personal. És lògic que sigui així, i més encara en el cas d'un home que visqué una campanya d'intent de desprestigi com la que tots coneixem.

Tan interessants resulten les seves confidències —que revelen subtilment la manera de ser i d'actuar dels qui es mouen en el poder— com la visió que ens ofereix del paper d'Espanya en el concert internacional. Representa, en aquest sentit, una exposició molt lúcida dels límits i les possibilitats de la nostra política exterior. El lloc en què Morán situa Espanya, ja no té res a veure amb etapes anteriors. El vell axioma «cada país fa la política de la seva geografia» ha saltat pels aires. La geografia és avui el mapa mundi, hem arribat a la internacionalització total i definitiva de la política.

Un llibre molt important, sobre un moment històric important, escrit per un polític important.

Companys, 50 anys després

El PSC es va afegir a l'homenatge nacional del President Lluís Companys mitjançant l'aprovació per aclamació en el 6è Congrés del Partit celebrat a Girona del manifest que reproduïm a continuació:

dels treballadors, de signe socialista, capaç de guanyar l'hegemonia a la Lliga Regionalista de la dreta. Un projecte que va frustrar-se amb l'assassinat de Francesc Layret i Salvador Seguí, i amb la repressió generalitzada contra el moviment obrer, que va portar Companys, una i altra vegada, a la presó.

Lluís Companys, el «president màrtir», el polític d'esquerres, el dirigent popular, és un dels prin-

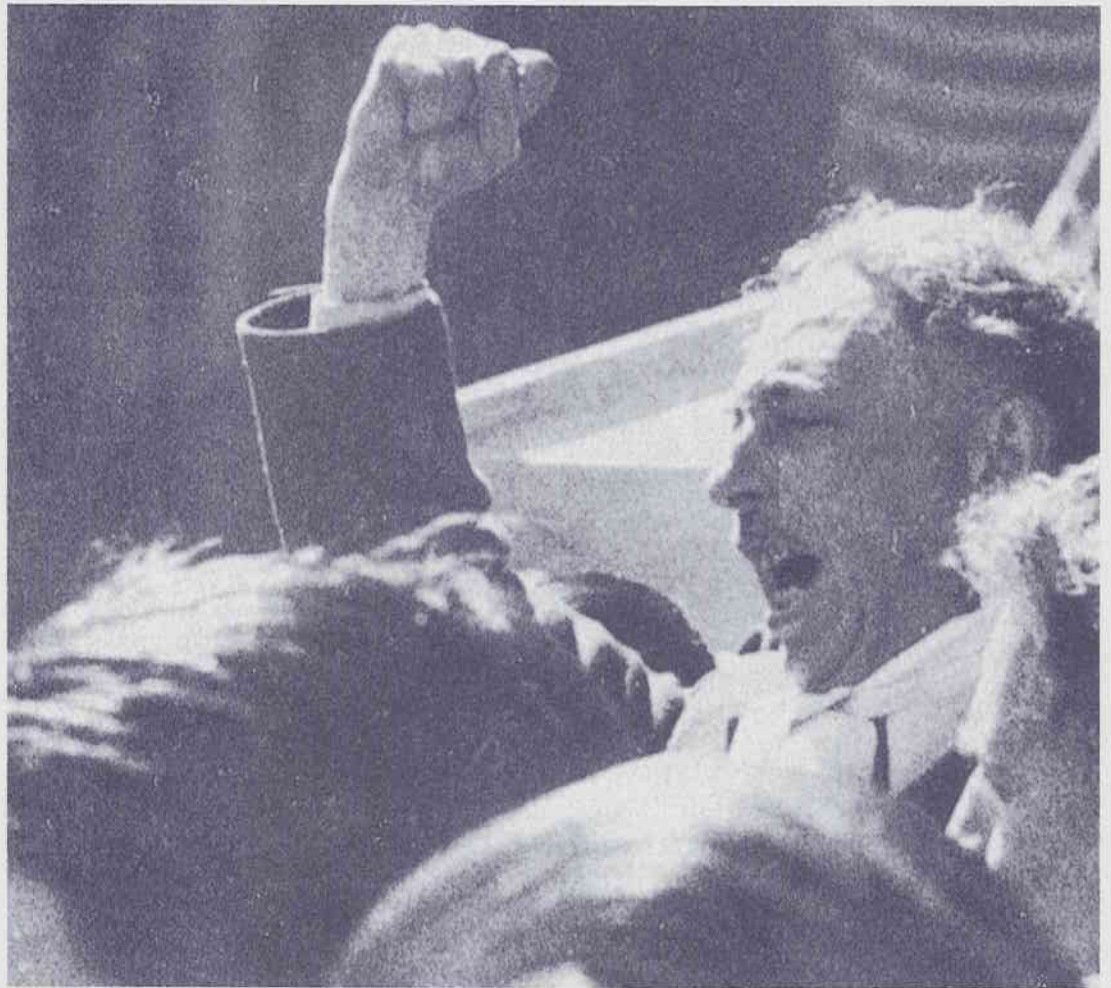
cipals referents històrics del socialisme català, de l'esquerra catalana d'avui. El seu catalanisme, que el va portar a morir per Catalunya, no va ser el catalanisme utilitari de la dreta, va ser el catalanisme progressista, el catalanisme solidari, el catalanisme federalista del poble de Catalunya.

Treballadors, poble de Catalunya; guardem-ne el record!, fem-li homenatge! Per Catalunya!

Som a la vigília de l'alba en què fa cinquanta anys, el President de la Generalitat, Lluís Companys, era afusellat al castell de Montjuïc de Barcelona. Exiliat l'any 1939 i instal·lat a la França ocupada pels nazis, era detingut per la Gestapo, lliurat al poder franquista, torturat a la DGS, jutjat per un tribunal militar a Barcelona i finalment executat mentre deia les seves darreres paraules: «Per Catalunya!».

En la seva figura feble, es materialitzava així el disseny d'anorreament i de mort que el franquisme estava aplicant a Catalunya, a la seva llengua i a la seva cultura, a la seva existència com a nació. Avui, cinquanta anys després, en una nova etapa de la història de Catalunya, amb la Generalitat restablerta des de 1977 per la victòria democràtica i l'impuls polític dels socialistes catalans, el 6è Congrés del PSC vol retre homenatge a la memòria del President Companys. I no només a la memòria del «president màrtir»; també a la trajectòria política que hi ha al seu darrera:

- Al defensor dels treballadors i de les centrals sindicals.
- Al regidor de l'Ajuntament de Barcelona.
- Al republicà federal, continuador del moviment federal popular que venia de mitjan segle XIX.
- Al cofundador de la Unió de Rabassaires de Catalunya i director del seu portaveu *La Terra*.
- A l'home d'esquerres i de l'Esquerra Republicana de Catalunya.
- A l'amic de Layret, Seguí, Domingo, Comaposada, Campalans, amb els quals compartia el desig d'avançar cap a una nova i forta organització política

PSC
PSC-PSOE
INFORMACIÓ SOCIALISTA

Director: Antoni Dalmau
 Coordinador: Jordi Serra
 Edita: Partit dels Socialistes de Catalunya
 Nicaragua, 75-77
 08029 Barcelona

Realització editorial: Marge Design Editors
 Disseny gràfic: David Soler
 Impressió: Cuscó Arts Gràfiques, S.A.
 Dipòsit Legal: B-37.364-1987